

A: digital

Juraprofessor: Giv mig dine målerdata, og jeg skal fortælle dig, hvem du er

DEBAT

19. juni 2018 kl. 3:00 | 0 kommentarer

Målerdata kan sige noget om den enkelte forbrugers forbrugsmønstre, daglige rutiner, aktiviteter og livsstil. Denne viden kan bruges – og misbruges, skriver Bent Ole Gram Mortensen.

DEBAT: Big data indsamlet fra el-, vand- og gasmålere kan bruges til meget godt, men kan også bruges til at indsamle viden om borgerens personlige liv og livsstil. Viden, som ikke bare er magt, men også penge værd, skriver professor Bent Ole Gram Mortensen.

Af Bent Ole Gram Mortensen

Professor ved Syddansk Universitet

Vi hører det så ofte. Virksomheder, nogle af dem gigantiske, lever af at samle mest mulig viden om flest mulige mennesker. For viden er magt og i al fald penge værd.

Er der tilstrækkeligt med personoplysninger, kan vi tegne en profil af det enkelte menneske. Og de profiler kan være ganske nyttige for folk, der gerne vil sælge noget til os – om det er gods, gud eller blot god samvittighed.

Efterhånden er vi ved at lære, at bevæger vi os på internettet, ja, blot vi læser en internetavis, så er der nogle, der gerne registrerer vores søgninger, vore likes med mere. Det kan man vælge at være ligeglad med eller i videst muligt omfang prøve at undgå.

TEMA: CYBERSIKKERHED I FORSYNINGSSEKTOREN

- 1 IT-Branchen: Ikke meget nationalt i regeringens cybersikkerhedsstrategi
21. juni 2018
- 2 Holte Fjernvarme om cybersikkerhed: Risiko og indsats skal stå mål med hinanden
21. juni 2018
- 3 DANVA: Sammen kan vi modstå cyberangreb
20. juni 2018
- 4 Juraprofessor: Giv mig dine målerdata, og jeg skal fortælle dig, hvem du er
19. juni 2018

IT-Branchen: Cyberkrigen truer den kritiske infrastruktur

Men der er også andre områder, hvor der systematisk indsamles data om os som personer eller som husstand. Ét af områderne er forsyning med elektricitet, vand og eventuelt fjernvarme eller naturgas. Hvor vort forbrug af disse ydelser for få år siden blev registreret én gang om året, gør digitale målere det nu muligt at aflæse på timeniveau, eller oftere, helt ned til realtid.

Trænger du til ny vaskemaskine?

Disse big data kan bruges til meget godt, herunder især at optimere drift og investering i forsyningsnettet, forbedre fejlfinding og give billigere afregning. Men disse målerdata kan også sige noget om den enkelte forbruger – person eller familie – noget om forbrugsmønstre, daglige rutiner, aktiviteter og livsstil.

Har vi virkelig ønsket, at forsyningsvirksomheder skal vide alt muligt om os? Det har de færreste vel haft et udtalt ønske om, men alligevel ved disse virksomheder en masse om dig, og det samme gør de, der retmæssigt eller uretmæssigt kommer i besiddelse af andre menneskers forsyningsdata.

Døgnrytmen siger noget om, hvornår der er nogen hjemme. Dejligt at vide for indbrudstyven. Elforbrugets fordeling over døgnet indikerer, om hvidevarer trænger til at blive udskiftet. Måske var det passende med en lille pop op-reklame om nyt og mere energieffektivt udstyr?

Forsikrings-selskabet vil måske gerne se på elforbruget over døgnet. Passer vi ikke vores nattesøvn, får vi hurtigt dårlige liv. Kommunen vil måske gerne vide, om vi lader børnene sidde oppe hele natten foran fladskærmen, eller om der er grundlag for en dyneløftersag.

Bryder vi os ikke om at blive kikket over skulderen på den måde, så skal vi tænke over, at den nyinstallerede digitale måler godt kan udvikle sig til en snushane. Men forvent ikke, at vi kan undgå de digitale forsyningsmålere. På elforsyningsområdet er det allerede et lovkrav, at vi alle skal være overgået til digitale målere inden udgangen af 2020.

Vejen til helvede...

Heldigvis er der et generelt princip om formålsbestemthed, så forsyningsvirksomheder kan næppe bruge de indsamlede forsyningsmålinger til andet end afregning, netoptimering, fejlfinding med videre. Og skulle en enkelt forsyningsvirksomhed forsøge at snige et samtykke ind i leveringsbestemmelserne om andet end brug af målingerne og de øvrige kundedata, så findes der i lovgivningen krav om rimelighed for vilkårene, så det vil næppe have sin gang på jorden.

Nuværende lovgivning tillader allerede, at en kommune kan indhente forsyningsmålinger for at sikre sig, at en person er korrekt bopælsregistreret, noget, der i praksis anvendes i dyneløftersager. Og med en ny bestemmelse i databeskyttelsesloven kan enhver minister efter forhandling med justitsministeren med få undtagelser fastsætte regler om registersamkøring, uanset hvad personoplysningerne oprindeligt er indsamlet til. Det gælder også forsyningsmålinger.

Den bestemmelse er blevet kædet sammen med den såkaldte Gladsaxe-model, hvor man ved hjælp af registersamkøring vil prøve at opspore udsatte børn. Og det er givet et godt formål, men vejen til helvede er som bekendt brolagt med gode forsætter, og hvem ved, hvad fremtiden bringer?

[Cybersikkerhed i forsyningssektoren »](#)

[Forsyning »](#)

[Cyberforsvar »](#)